

Pityi Palkó

Írta:

CSORBA GYÖZÖ

Rendezői utasítását *Kárpáti György*, rajzait *Somogyi Anna* készítette.

S z e r e p l ő k:

PITYI PALKÓ
CSURI CICA
KISMADAR

PITYI BACSI
PITYI NÉNI
ÖREG VÁNDOR

(*S z í n: egyszerű szoba. A hátsó falon ajtó, mellette szekrény. A baloldali falnál búboskemence, jobbra elől ágy. Középen asztal, székek. Palkó az ágyban fekszik, Csuri cica a kemencepadkán. Pityi néni a szekrénynél tesz-vesz. Késő délelőtt.*)

PITYI NÉNI: Palkó, hallod-e? Ébredj már, hasadra süt a nap!

PALKÓ (*nyöszörögve, félálomban*): Tessék? ... mi? ... mi van a hasammal?

PITYI NÉNI: Talpra, fiacskám. Eredj nagyapád után az erdőbe fáért.

PALKÓ: Tessék? ... hová? ... minek ... miért? (*Egyre inkább ébren.*) Ajaj, nem bírok ám én moccani sem. Beteg vagyok, nagyon-nagyon beteg. (*Pityereg.*) Mindenem fáj. Karom, lábam, derekam. (*Minden mondat után nyög egy keserveset.*)

PITYI NÉNI (*odamegy az ágyhoz, tapogatja Palkót*): Szegény fiacskám. (*Palkó feljajgat.*) Valóban beteg vagy. Akkor csak maradj. Megyek én. De mit szól hozzá nagyapád?

PALKÓ: Hát tehetek én róla? (*Keservesen bögni kezd.*) Haja-jaj, csak már ne is élnék!

PITYI NENI: Palkóm, kicsi fiam, szegény kicsi fiam... Mondom, hogy pihenj nyugodtan. Majd én elintézem nagyapáddal! De a házra vigyázzatok! *(A hátsó ajtón ki, az ajtóból visszaszól.)* Te is, Csuri!

CSURI: Miául... Miául... miául...

(Kis csönd.)

PALKÓ: Hajajaj... haha! Ez jól sikerült. Na most aludjunk egyet.

CSURI: Eppen ezt akartam mondani én is.

(Rövid csend. Horkolás.)

PALKÓ *(kiáltva)*: Csuri, itt a Bodri! *(Utánozza.)* Vau, Vau, vau!

CSURI *(felpattan, kétségbeesve)*: Segítség!... Hol van? Segítség!

PALKÓ: Hihihi... ez is sikerült. Csak tudni akartam, milyen mélyen alszol.

CSURI *(visszámászik a kemence-padkára)*: Ezt érdemlem én tőled? Megállj Palkó! Ugy megijedtem.

PALKÓ: Sebaj! Aludjunk egyet, majd elmúlik.

(Rövid csönd. Horkolás.)

CSURI *(fölkialt)*: Palkó, hé, itt a nagyapád! *(Utánozza.)* Szedte-vette lusta kölyke!

PALKÓ *(fölkialt akar ugrani s lehemperedik az ágyról)*: Segítség!... Segítség! Hol van, merre?

CSURI: Ott, ahol a Bodri. Hehehe... meg ez is sikerült.

PALKÓ: No, megállj! *(Ráveti magát a macskára, az felmehet a kemence tetejére, onnan kacag gúnyosan. Palkó elterül, panaszosan nyög.)* Ugy megijedtem!

CSURI: Sebaj! Aludjunk egyet, majd elmúlik. *(Palkó ügyetlenül feltápáskodik, visszamegy az ágyba. Kopogtatás. Palkó egyszeriben fürge lesz, magára rántja a takarót.)*

PALKÓ: Tessék! Ki az?

ÖREG VANDOR *(belép a jobb hátsóajtón; fehérhajú, fehérszakállú öregember, kezében bot, oldalán tarisznya)*: Csészejónapot! Én vagyok. Megengednétek, hogy egy kicsit leüljek? Elfáradtam!

PALKÓ *(kelletlenül)*: Tessék, bácsi!

ÖREG VANDOR *(a kemencéhez megy, leül a padkára)*: Köszönöm, fiam, köszönöm. *(Körülnéz.)* Hát egyedül vagy?

PALKÓ: Igen... Az erdőbe mentek fáért.

ÖREG VANDOR: És te?

PALKÓ: Ajajaj... ajajaj... Én meg beteg vagyok... ajajaj...

CSURI *(fentről)*: Meg én is! Miau-ú-ú-ú!

ÖREG VANDOR *(felkapja a fejét)*: No nézd, itt is van még valaki?... Ejnye, ejnye, szegény gyerekek. Aztán mitek fáj?

PALKÓ: Mindenünk. Bizony, bácsi, mindenünk fáj. *(Nagyokat nyög, jajgat.)*

CSURI: Még a bajszom vége is. *(Szintén nyög, jajgat.)*

ÖREG VANDOR: Hajaj, nagy baj. Akkor biztos étvágyatok sincs. Pedig hoztam egy kis mogyorót. *(Palkó hirtelen felpattan, a macska leugrik a kemencéről.)*

PALKÓ—CSURI *(gyorsan együtt)*: De van! Nagyon is éhesek vagyunk!

ÖREG VANDOR *(rájuk néz, csóválja a fejét, aztán félre)*: Hát ez a ti bajotok?

PALKÓ: Tessék, mit mond a bácsi?

ÖREG VANDOR: Azt, hogy meggyógyítalak benneteket.

PALKÓ—CSURI: Ááá, nem hisszük mi azt! *(Ismét jajgatni kezdenek.)*

ÖREG VANDOR: Nono, csak bízzatok rám. *(Előszedi a tarisznyáját, turkál benne.)* Lám, milyen az öreg ember. Azt hittem, hogy mogyoró van benne, pedig valami más.

PALKÓ *(érdeklődve odahajol)*: Micsoda? Azt is kérjük!

CSURI *(ugyanúgy)*: Azt is! Azt is!

ÖREG VANDOR: Várjatok! *(Előszed egy madarat.)* Itt van, ni!

CSURI *(csalódottan)*: Csak egy madár! *(Palkó gyorsan visszafekszik az ágyba, Csuri a lábához kuporodik; keservesen jajgatni kezdenek.)*

ÖREG VANDOR: Hohó! De nem akármilyen kismadár. Valóságos csodamadár. Minden kívánságot teljesít. *(Palkó és Csuri hirtelen felülnek.)* Csak meg kell simogatni és elmondani a varázsigét.

PALKÓ: Varázsigét? Az hogy van, bácsi?

ÖREG VANDOR: Nyissátok ki jól a fületeket.

Tarka-torkú, tarka-farkú
tarka-barka kismadár,
tedd, amit szívem kíván.

Na, próbáljátok elmondani! *(Palkó, Csuri együtt ismétlik.)*
Még azt jegyezték meg, hogy kalitkába zárni nem szabad, hadd röpködjék kedvére. Most elereszttem. *(A madár ügyetlenesen felszáll a szekrény tetejére. Palkó és Csuri ügyetlenül kapkodnak utána.)* Nahát akkor gyógyuljatok meg. En megyek tovább. *(Elmegy a jobb hátsóajtón. Kis ideig csönd.)*

PALKÓ *(felkőnyököl)*: Kismadár, hol vagy, Kismadár? Ugy kívánok egy kis finom diósbélest! Meg szeretnék simogatni!

KISMADÁR: Csip, csirip... megsimogathatsz, ha meg tudsz fogni.

PALKÓ: De amikor én beteg vagyok, moccanni is alig bírok.

KISMADÁR: Akkor pedig nem lesz diósbéles!

PALKÓ: Legalább egy kicsit gyere közelebb!

KISMADÁR: Jól van, csip-csirip, az asztalra odaszállok. *(Asztalra röpül.)*

PALKÓ *(óvatosan kikászálódik az ágyból — Csuri a továbbiakban minden mozdulatát utánozza. Palkó hirtelen a Kismadár felé kap, de az arrébb röpül. Nagy robaj)*: Megvagy, madár!

KISMADÁR *(kacag)*: Dehogyan vagyok, csip-csirip, csak egy széket döntöttél fel.

PALKÓ *(még nagyobb lendülettel kap utána)*: Na de most! *(Elesik.)*

KISMADÁR *(visszaszáll a szekrény tetejére)*: Csip-csirip, hahaha, ez meg az asztal volt.

PALKÓ *(sír)*: Jaj a térdem! Megállj, te rossz Kismadár brühühü...

KISMADÁR: Hahaha! Légy ügyesebb, Palkó! Te is, Csuri!

PALKÓ *(feláll, dühösen)*: Ügyesebb is leszek. Hó-rukk!... *(A madár elröppen, nagy recsegés, ropogás, Palkó belezuhan a szekrénybe.)* Segítség, segítség, Csuri pajtás, segítség!

CSURI *(odaugrik)*: Itt vagyok már, itt vagyok! Kapaszkodjál a farkamba, majd én kihúzlak. *(Bedugja a farkát a szekrénybe.)* Egy, kettő, há-rom! Kint vagy Palkó? *(Palkó nagy lendülettel kiszökken a szekrényből és elterül a paravánon.)*

PALKÓ *(fööl, elkeseredve)*: Kint vagyok, kint vagyok, de föl-

állni nem bírok. Édes-kedves Csuri-kám, te ügyesebb vagy, fogd meg azt a csúnya madarat!

CSURI *(hetykén)*: Megfogom én szívesen, ha ez a kívánságod! Csak egy kicsit nekifutok. Hó-ó-hopp! *(Csörömpölés és huppanás, Csuri épp úgy jár, mint Palkó, beleesik a szekrénybe. A Kismadár átröppen a kemencére.)*

PALKÓ: Megvan?

CSURI *(kétségbeesetten nyúvokol)*: Megvagyok... De csak alig. Beszorult a fejem. Fogd a farkam, húzz ki, Palkó! *(Palkó odavánszorog, megfogja Csuri farkát.)*

PALKÓ: Hóó-rukk! Kint vagy, Csuri? *(A macska — mint előbb Palkó — elnyúlik a paravánon.)*

CSURI: Kint vagyok, kint vagyok, de fölállni nem bírok.

KISMADÁR *(nevetve)*: Ejnye-bejnye, Csuri cica, jobb lett volna neked is a kamrában egerészni, mint az ágyon heverészni. Ugy látom, hogy nem lesz béles!

PALKÓ—CSURI *(egymás mellett ülnek a földön és sírnak)*: Brühühü...

KISMADÁR: Hallgassatok ide! Adok egy jó tanácsot. *(Énekel.)*

Jutalom csak annak jár,
Aki fárad érte,
Nem pedig lustálkodik,
Reggel, este, délbe.

Dolgozzatok ti is hát,
Csodát akkor láttok,
Egy-kettőre teljesül
Amit csak kívántok.

(1. sz. zenei melléklet.)

PALKÓ *(pityeregve)*: Inkább bélest adjál... Brühühü...

CSURI *(ugyanúgy)*: Diósbélehehehe!

KISMADÁR: No, jó. Dehát a bélest sütni kell, a sütéshez meg meleg kell. Fa nélkül én sem bírok csodát tenni. Hozzatok fát, akkor majd meglátom.

PALKÓ—CSURI *(söhajtván)*: Hát akkor gyerünk. *(A jobb ajtón sántikálva kiballagnak, majd kisvártatva fával jönnek vissza.)*

KISMAĐAR: Ugy ni. Dehát gyűjtős is kell. Szaporán tördelje-
tek egy kis rőzsét.

PALKÓ: Szaladj, Csuri, én addig berakom a fát a kemencébe.
(Csuri kimegy, Palkó nagyokat nyögve berakja a fát a kemencébe.)

KISMAĐAR: Ugy, nagyon jó. Most szépen vedd ki, amit be-
raktál. Még azt sem tudod, hogy előbb jön a gyűjtős és
aztán a fa.

PALKÓ (keseregve): De csupa korom leszek.

KISMAĐAR: Hej pedig, de finom is az a béles! (Palkó kiszedi
a fát, összekormozza az arcát.)

CSURI (visszajön egy köteg rőzsével): Itt van!

PALKÓ: Segíts, Csuri. Húzzad, te is! (Rángatják a hasábokat,
felbukfenceznek, most már Csurinak is tiszta korom a feje.)

PALKÓ—CSURI: Jajajaj! A fejem! A hátam!

KISMAĐAR (kacag): Ki ez a két idegen?

PALKÓ—CSURI (feltápáskodnak): Mi vagyunk, Kismadár!
Akiknek bélest ígértél.

KISMAĐAR: Én? Most látlak először benneteket!

PALKÓ: De én vagyok Pityi Palkó!

CSURI: Én meg a Csuri cica.

KISMAĐAR: Hiszi a piszi! Nézzetek csak a tükörbe! (Palkó,
Csuri odafutnak a tükörhöz.)

PALKÓ: Nohát! Milyen kormosak lettünk!

KISMAĐAR: Igen? Akkor csak mosakodjatok meg szaporán.

PALKÓ: De nincs meleg víz!

KISMAĐAR: Jó lesz a hideg is.

CSURI (kétségbeesetten): Brrr... Miáú-ú-ú-ú!

PALKÓ: Szaladj Csuri, hozzál vizet. (Csuri kimegy, Palkó
mosdótálát készít. Csuri visszajön egy vödörrel s kezdő-
dik a mosakodás. Egymást mosdatják és fel-feljajdulnak:
»Jaj de hideg!« »Juj a szemem!«)

KISMAĐAR (gúnyosan biztatja őket): Csuri, a füled! Palkó,
az orrodról megfélekezzel? (A gyerekek törülköznek.) Na,
jól van. Mégis csak ti vagytok. Akkor folytathatjuk. De ki
hallott diósbélest dió nélkül? Törjetek hamar egy marékra
valót.

PALKÓ: Uccu, Csuri, hozz diót és kalapácsot! (Csuri a jobb
ajtón kimegy, majd visszatér egy kis zsákkal és kalapács-
csal.) Te majd fogod, én meg töröm. Itt ni, a tuskón. (Csuri

kivesz egy nagy diót a zsákból, a tuskóra teszi, Palkó ráüt
és Csuri mancsát találja el.)

CSURI: Miáú-ú-ú-ú! (Ugrál, fújja a mancsát.) Juj, de rá-
ütöttél! Inkább te fogd és én töröm!

PALKÓ: Majd én fogom is, meg töröm is!

CSURI: Hát én?

PALKÓ: Te tisztítod!

CSURI: Jó.

PALKÓ: De ne a pocakodba!

CSURI: Csak minden másodikat.

PALKÓ: Egy szót se többet. Nagyon éhes vagyok már. Kezd-
jükl (Dolgozni kezdenek, a Kismadár ütemesen ingatja a
fejét és dúdolja előbbi dalát; Palkó néha az ujja-ra üt, föl-
jajdul, Csuri be-bekap egy szem diót s akkor Palkó rávág
a mancsára.)

PALKÓ: Itt a dió, Kismadár, jöhet a béles.

KISMAĐAR: Hohó! És itt hagynátok ezt a nagy rendetlensé-
get?

PALKÓ (sóhajtoa): Hozd a seprőt, Csuri pajtás!

CSURI (ki és vissza seprővel): Tessék, itt van!

PALKÓ: Fogj egy rongyot, törölgess.

CSURI: Rongyom nincs, de itt a farkam! (Farkával törölget,
Palkó söpör, nagyokat sóhajtoznak és egyre lassabban dol-
goznak.)

KISMAĐAR: Mi lesz, Palkó? Mi lesz, Csuri? Már nem kell a
diósbéles?

PALKÓ (elpityeredik): Elfáradtam, nem bírom tovább...

CSURI: Én sem. Miáú! (Leülnek a paravánra.)

PALKÓ—CSURI (együtt): Brühühü! Segíts rajtunk, Kismadár!

KISMAĐAR: No jó! Kívánjátok azt, hogy frissek, ügyesek le-
gyetek. Teljesíteni fogom.

PALKÓ—CSURI: Kívánjuk, kívánjuk!

KISMAĐAR: Akkor simogassatok meg! És mondjátok a
varázsigét. (Odaszáll melléjük.)

PALKÓ—CSURI (simogatják és éneklő hangon mondják):

Tarka-torkú, tarka-farkú,
Tarka-barka kismadár,
Tedd, amit szívünk kíván!

KISMADAR *(szárnyát kitárva, fejét ingatja):*

Abra, dabra, kadabra,
Hess, kövérség, podagra,
Lustaságnak e házban
Többé színét se lássam!

PALKÓ *(kinyújtózik):* Csuri, idenézz! Húsz évet fiatalodtam!

CSURI *(szintén nyújtózkodik):* En meg huszonötöt.

PALKÓ: Na most aztán lesz itt rend!

(Nagy lendülettel sűrögnek, forognak, közben énekelnek.)

PALKÓ—CSURI:

Térülj, fordulj,
Hopp, hopp, hopp!
Lábad kapkodd,
Kopp, kopp, kopp!
Rendetlenség
Huss, huss, huss!
Innen gyorsan
Fuss, fuss, fuss!

(2. sz. zenei melléklet.)

(Nyílik az ajtó, belép Pityi bácsi és Pityi néni. A Kismadár viszont kihussan a nyitvahagyott ajtón. Senki sem veszi észre.)

PITYI NÉNI *(leteszi a kosarát):* Hej, de elfáradtam! Alig állok a lábamon.

PITYI BACSI *(leteszi a fejszéjét):* Persze, az a világ lustája meg... *(Az ágy felé.)* Palkó! Hé, Palkó!

PALKÓ *(elébe pattan, seprővel a kezében):* Itt vagyok. Mit parancsol, nagypapa?

PITYI BACSI *(elcsodálkozva):* Hát te?... Nem vagy már beteg? És mit szorongatsz a kezeden?

PITYI NÉNI: Nini, seprő! Mi történt, Palkó?

PALKÓ: A Kismadár... *(Főlné a szekrény tetejére.)* Hol a Kismadár?

PITYI NÉNI: Micsoda kismadár?

PALKÓ: Az öreg vándor hozta. Azt ígérte, hogy ad diósbélest... Brühühü.

CSURI: Elröpült... Miaú, miaú...

PALKÓ: Brühühü! Nem lesz diósbéles.

PALKÓ—CSURI: Hiába dolgoztunk... Brühühü... miau... *(Törölgetik a könnyeiket.)*

PITYI NÉNI *(körülnéz a szobában, bekukkant a sarkokba):* Ki söpört itt?

CSURI: Palkó.

PITYI NÉNI: Ki hozta a fát?

PALKÓ: Csuri.

PITYI NÉNI: És diót ki tisztított?

PALKÓ—CSURI: Mi ketten.

PITYI NÉNI *(összezsapja a kezét):* Hiszen akkor ti szorgalmasan dolgoztatok! És már majdnem kész a béles. Méghozzá ti csináltátok.

PITYI BACSI: Minek kell ide a kismadár?

PITYI NÉNI: Megsütöm én nektek jutalmul.

PALKÓ—CSURI *(körbeugrálják örvendezve Pityi nénit):* Juj, de finom, juj de jó!

CSURI *(hangot próbál, Palkó átveszi):* Lá-lá-lá-lá-lá...

PITYI BACSI: Mit énekeltek?

PALKÓ: A Kismadártól hallottuk. Hogy is van, Csuri?

PALKÓ—CSURI *(egyszerre beleváganak):*

Jutalom csak annak jár,
Aki fánad érte,
Nem az ágyban lustálkodik,
Reggel, este délbel!

PITYI NÉNI: Lám, lám, igaza volt a kismadárnak. Mindjárt készen is lesz a béles. *(Gyúrja a tésztát az asztalon.)*

PITYI BACSI: Hát addig nekem ki segít egy kis vizet húzni a kútból?

PALKÓ *(előreperdül):* Megyek, nagypapa, én megyek.

CSURI: En meg körülnézek egy kicsit a kamrában.

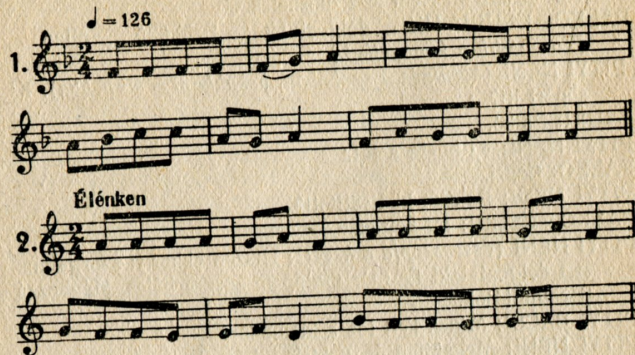
PITYI NÉNI: Menjetek, csak menjetek. En meg kisütöm a bélest.

PALKÓ *(vidám tánclépésekkel indul kifelé):* Térülj, fordulj, hopp, hopp, hopp!

CSURI: Reszkessetek egerek, elbánok én veletek!

PALKÓ—CSURI *(egymásba kapaszkodva kitáncolnak):* Lábad kapkodd, kopp, kopp, kopp...

(Függöny.)

Csorba Győző vidám, fordultatos hábjátékának alakjait zsák-bábukkal vigyük a nézők elé: ezt kívánja a darab mozgalmas, játékos hangulata. Rendezésünkben állandóan tartuk szem előtt a mű mondanivalóját: az igazi csodákat az ember munkája teremti meg.

A »Pityi Palkó«-nak, bár egyfelvonásos játék, természetesen belső tagozódása van. Három részre oszthatjuk *tempó* szempontjából. Az első rész Palkó és Csuri lustálkodása, a látogató megjelenése; e rész az Öreg Vándor távozásával zárul. Ezután egy sokkal lendületesebb rész következik: a Kismadár sikertelen üldözése. Végezetül Palkó és Csuri frissen munkába fognak; e jelenet tempóját egyre fokozzuk úgy, hogy csúcspontját közvetlenül a darab befejezésére érje el.

A szereplők jellemzése:

Pityi Palkó lusta, kövér kisfiú, aki egy kis föllentéstől sem riad vissza, ha így kibújhat a munka alól. A darab folyamán jelentős változáson megy keresztül, melyet a Kismadárnak tulajdonít; holott valójában a Kismadár »varázsszavai« csak Palkó munkakedvét keltették fel. Rendezésünkben is ezt kell hangsúlyoznunk, ezért kell a nagyszülők megjelenésekor a Kismadár eltávolításával a figyelmet kizárólag a megváltozott Palkóra terelni.

Csuri cica méltó párja Palkónak: éppoly usta és kényelemszerető. Ügyelnünk kell arra, hogy a közönség a darab folyamán elítélje a lusta kisfiút és a cica helytelen cselekedeteit. Miben nyilvánulhat meg a közönség bírálata? Abban, hogy amikor Palkó és Csuri kellemtelenül nevetséges helyzetbe kerülnek, a közönség nem sajnálkozó együttérzéssel, hanem felharsanó, gúnyos nevetéssel fogadja a Kismadarat üldöző »betegek« csetlés-botlásait. Nevettessük ki tehát a helyzet-komikum lehetőségeinek kihasználásával a lusta gyerekeket, akiknek mozdulatai a Kismadarat kézrekerítendő igyekezetükben még sutábbá, esetlenebbé válnak.

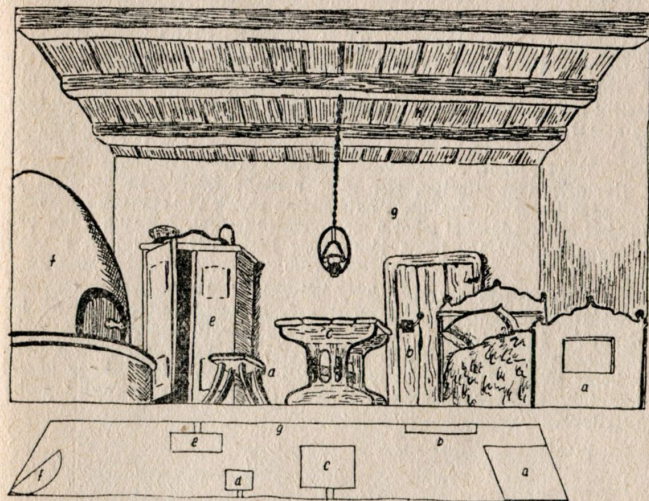
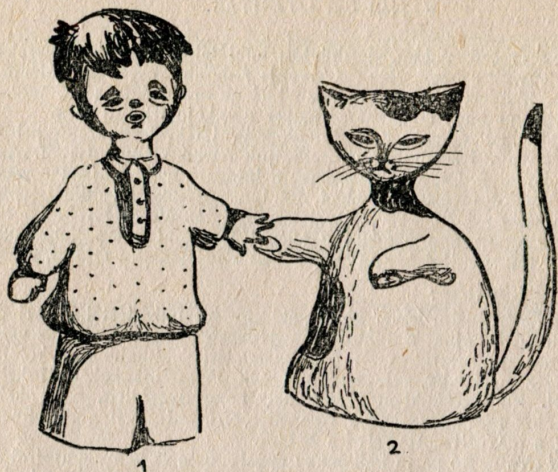
Pityi néni, Palkó nagyanyja, kényeztető drágalatos unokáját, ezért hiszi el kételkedés nélkül Palkó erőltetett panaszkodását. Ezért játékunkban őt is el kell egy kicsit marasztalnunk.

Pityi bácsit rövid jelenetében munkaszerető, a dologkerülést megvető és alkalomadtán meg is büntető nagyapónak ismerjük meg.

Az *Öreg Vándor* józan eszével mindig felismeri Palkók igazi baját és rögtön tisztában van az alkalmazandó »gyógymóddal« is. E szerep alakítójaúl lehetőleg meleg, erőteljes hangú férfit válasszunk.

A *Kismadár* kötekedő, csúfolódó hangja egyre ingerli Palkókat. E mechanikus madarra a könnyed repülés s a gyors helyváltoztatások a jellemzőek.

A darabot kezdő jelenetben Palkó semmittevő heverészését jól alátámaszthatjuk két meztelen, testszínű láb alkalmazásával. Ezeket két ujjunkra húzva az ágyban fekvő Palkót borító takaró alól mozgathatjuk. (A megfelelő szövegrészeknél lustán egymáshoz dörzsöljük a két kis talpat, nyújtóztatjuk, lóbáljuk stb.) Gondosan használjuk ki az egyes jelenetekben rejlő mozgáslehetőségeket Palkók kinevetésére a szövegek közti instrukciók alapján. Ügyeljünk arra, hogy a néma mozgások és a játékok beleilleszkedjenek az adott jelenet ritmusába.

TECHNIKAI LEIRÁS

Bábuk :

1. *Pityi Palkó* : fekete haj ; halványsárga, apró, fekete mintájú ing, középkek nadrag.

2. *Csuri cica* : fehér test, sárgászörös foltokkal.

3. *Vándor* : szürke kabát, kék és zöld foltokkal. Drapp tarisznya fekete, piros és zöld csíkokkal ; fekete kucsma ; haja és szakála ősz.

4. *Madár* : csőre és lába sárga, hasa kék. Szárny- és farktolla : középkek, világoszöld, sötétpiros, narancssárga. Szeme fekete.

4/a. *Madár mechanizmusa*. Testét faragjuk ki fából. Nyaka spirálrúgó, farka bőr vagy textil. Feje lehet rongyból vagy fából. Lába drót, bevonva anyaggal ; bőrdarabbal erősítjük a testhez. Mindkét szárny alsó részéhez spárgát erősítünk, a testet átfúrjuk, és a spárgát elülről ezen a furaton keresztül vezetjük lefelé. A két szárnyzsineget összekötjük : egy spárga húzásával a két szárny egyszerre emelkedik. A madarat vékony acéldrótra szereljük és azzal mozgatjuk.

5. *Pityi bácsi* : fekete kalap, fekete mellény, fehér ing, kék nadrag nyersszínű kötény.

6. *Pityi néni* : sötétzöld ráncos szoknya, fekete kötött kendő, nyersszínű ing.

Díszlet :

A szoba hátsó fala (g) keretre erősített fehér textil, rendező-jobbra nyíló, lemezből készült ajtóval. Erre a falra jön középen dugózva (mert mögötte játék van) a kétajtós, lemezből készült szekrény (e). A szoba két oldala függöny. A kasírozott búboskemence (f) az alaprajz szerint (mögötte szintén játék van) a paravánra erősítendő. A szék (d), az asztal (c), az ágy (a) ugyancsak paravánhoz rögzítendő. Az ágy elhelyezésénél vigyázni kell, hogy az ágy vége ne takarja el az ágyban fekvő Pityi Palkót. A mennyezet (h) felső széle a színpadnyílás fölött a rivaldára van erősítve, alsó széle a szoba falához kapcsolódik. A gerendák lemezből készülnek, hatásukban régiék és kopottak legyenek. Flódert és hasadásokat lehet a mennyezetre festeni. A lámpa a középső mestergerendáról lóg le. A lámpaüveg kasírozott és festett, a váza drót.

A szoba fala piszkos-fehér, helyenként kormos, a mennyezet sötétbarna. A kemence fehér, a szék és az asztal festetlen, nyers faszínű. Az ágy sötétkék, subával letakarva, szőttes párnával. A szekrény színe ugyanaz, mint az ágyé. Tetején a kasírozott üveg zöldes, a kosár sárga. Az ajtó sötétbarna. A bútorokon látszik, hogy kézzel faragták, a szögek, zárok, kilincsek és általában az egész szoba rusztikus.

TARTALOM

Szentkuthy Miklós: Udvari gyász	3
Muharay Elemér: Ki az erősebb?	24
Csorba Győző: Pityi Palkó	33
Szilágyi Dezső: Mackó-mukik hadakoznak	47
Mészöly Miklós: A bábszínpad ábrázolás (tanulmány)	61

FELHÍVJUK

a bábjátzó csoportok figyelmét arra, hogy az 1954. évben megjelenő »BÁBSZÍNPAD« hat számát, továbbá a Népművészeti Intézet szerkesztésében kiadásra kerülő három szakmai-módszertani kiadványt előfizetéses rendszerben is megvásárolhatják.

Bábkiadványokra az előfizetés egész évre, postaköltséggel együtt, 84.— Ft. Az összeget két részletben lehet kifizetni.

Részletes felvilágosítást ad az Állami Könyvterjesztő Vállalat »Művelt Nép« Könyvesboltja, Budapest, XIII., Szt. István-körút 26. (Telefon: 110-487.)

*

E füzetrel egyidőben jelenik meg a Művelt Nép kiadásában

Sz. Obrazcov: HIVATASOM

című könyve, amely igen fontos segítséget nyújt a bábjátzó csoportok elvi és gyakorlati munkájához. Kapható valamennyi könyvesboltban. (Kb. 320 oldal, kötve 25.— Ft.)

■

A Tankönyvkiadó Vállalat februárban gazdag illusztrációs anyaggal megjelenteti a

BÁBJATEK AZ ISKOLÁBAN

című szakkönyvet, amely kitér az iskolai bábjátzás s az úttörő bábszakkörök minden lényeges gyakorlati kérdésére. A szakkör-vezetők a könyvvel kapcsolatban a DISZ K. V. Úttörő-osztály kultúralosztályánál érdeklődjenek.

BÁBSZÍNPAD

Szentkuthy Miklós: UDVARI GYÁSZ

Muharay Elemér: KI AZ ERŐSEBB?

Csorba Győző: PITYI PALKÓ

Szilágyi Dezső: MACKÓ-MUKIK HADAKOZNAK

Mészöly Miklós: A BÁBSZÍNPADI ÁBRÁZOLÁS
(tanulmány)

B Á B S Z Í N P A D

e d d i g m e g j e l e n t f ü z e t e i

1. Kiss Károly: Vitéz László meg az osztrák császár
M. Duranty: Szomszédasszonyok
Árvai—Megai: Se inge, se kacsája
Bánd—Gábor: Többet ésszel, mint erővel 4.— Ft
2. Weöres Sándor: Rapsóné
G. Landau: Másenyka és a medve
Szilágyi Dezső: Mackó-mukik
Hoszpodár Zsuzsa: A kincskereső manó.. 5.50 Ft
3. Bazsov—Hárs: Tajutka tükröcskéje
Takács Irma: Kerek kő
Varga Imre: Márkó megfizet 4.— Ft
- 4—5. Tamási Áron: Bubos vitéz
Kiss—Lakatos: Kocsis László Egerben .. 9.— Ft
6. Harás László: A menyecske meg a pap
Tersánszky J. Jenő: Olgi, Gyurka, Lonci
Erdődy János: Bábkormány
Csorba Győző: Kopasz farkas 4.50 Ft
7. Erdődy—Szőnyi: A póruljárt páter
Hoszpodár Zsuzsa: A hiú fánk
Berczeli A. Károly: Az új iskola 8.— Ft
8. Tatay Sándor: Botond
Pocci—Tersánszky: Kasperl milliomos lesz
Szilágyi Dezső: Mackó-mukik kocsikáznak 9.— Ft
9. Dékány—Végh: Tökmag Jankó
Darázs Endre: Prima üzlet
Gábor Eva: Pákosztos medvebocs 8.50 Ft
10. Tersánszky J. Jenő: Táltos bárány
Meglopott tolvajok (Guignol-játék)
L. Mileva: Kicsi Liliánka 9.50 Ft
11. Remenyik Zsigmond: Emberevők között
B. Szudaruskin: Iván szerencséje
Kiss Károly: Karagöz, a bűvös varázsló 7.— Ft
12. Illyés Gyula: Tanulság a túrról
M. Duranty: Fogadatlan prókátorok
Tatay Sándor: A szenes és a meszes 6.50 Ft

B Á B J Á T É K - S Z A K K Ö N Y V E K

- Szegő Iván:
A bábjátszócsoporthoz rendezőjének feladatai 1.50 Ft
- Kiss István: A bábjátékos munkájáról.. 1.— Ft
- A. J. Fedotov:
A bábu anatómiája 5.50 Ft
A bábszínházi paraván építése..... 5.50 Ft
- Bod László:
A bábjáték könyve 2.— Ft
A bábfej és jelmez 6.50 Ft
- Szokolay Béla:
A marionett-játékról 8.50 Ft
- Kós L.—Ispánki J.:
A bábfesztivál tanulságai 5.— Ft

Árusítja valamennyi állami könyvesbolt!